

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

ПРАВИЛНИК
О МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА НА
УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ - МАШИНСКОМ
ФАКУЛТЕТУ

БЕОГРАД, 2023.

На основу члана 64. Статута Машинског факултета – пречишћен текст (бр. 1136/4 од 28.06.2021. године), Наставно-научно веће Универзитета у Београду – Машинског факултета, на својој седници одржаној дана 19.01.2023. године, донело је

ПРАВИЛНИК О МАСТЕР АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА

на Универзитету у Београду – Машинском факултету

А. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о мастер академским студијама (у даљем тексту: Правилник), ближе се уређују мастер академске студије (у даљем тексту: студије) на Универзитету у Београду – Машинском факултету (у даљем тексту: Факултет).

Овај Правилник уређује: 1) услове и начин уписа на студијске програме мастер академских студија, 2) организацију студија, 3) начин информисања студената о начину, времену и месту одржавања наставе, циљевима, методама и садржајима наставе, 4) правилима студирања и уписа наредне године студија, као и сва друга питања од значаја за реализацију мастер академских студија.

Сви изрази у Правилнику имају једнако родно значење, без обзира на то да ли се користе у мушком или женском граматичком роду и односе се подједнако на све родове.

Члан 2.

Студије се организују у оквиру акредитованих студијских програма на мастер академским студијама, у складу са Законом о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018, 67/2019, 6/2020-др. закони, 11/2021-аутентично тумачење, 67/2021 и 67/2021- др закон (у даљем тексту: Закон), Статутом Универзитета у Београду и Статутом Факултета.

На Факултету су акредитована два студијска програма мастер академских студија:

- Мастер академске студије – Машинско инжењерство, у обиму од 120 ЕСПБ бодова, односно у трајању од две године,
- Мастер академске студије – Индустрија 4.0, у обиму од 120 ЕСПБ бодова, односно у трајању од две године.

Мастер академске студије – Индустрија 4.0 су мултидисциплинарни студијски програм које Факултет изводи заједнички са Универзитетом у Београду – Математичким факултетом.

Језик студија

Члан 3.

Студије на Факултету се организују на српском језику, а могу се организовати и на енглеском језику уколико је студијски програм акредитован за извођење на овом језику.

За упис на студијски програм кандидат мора познавати језик на којем се студијски програм изводи.

Проверу знања језика из претходног става овог члана, односно усклађеност достављених сертификата о познавању језика са Стандардом Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма ("Сл. гласник РС", бр. 13/2019, 1/2021 и 5/2021) у даљем тексту: Стандард, за кандидате који уписују студије на енглеском језику обавља посебна комисија коју именује декан Факултета.

Студент уписан на студије на енглеском језику може прећи у току студија на студијски програм који се изводи на српском језику након провере знања српског језика. Проверу знања језика, односно усклађеност достављених сертификата о познавању језика са Стандардом обавља посебна комисија коју именује декан Факултета.

Факултет може акредитовати и нове студијске програме у складу са законом и Правилником о доношењу студијског програма на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 139/2007).

Комисија за мастер академске студије

Члан 4.

Наставно-научно веће на предлог декана или било ког другог члана Наставно-научног већа формира сталну Комисију за мастер академске студије. Комисију чине продекан за наставу (по функцији), који је и председник Комисије и још четири члана.

Продекан за наставу координира наставни процес који се одвија на Факултету и стара се о правилном и доследном спровођењу наставних планова и програма.

Продекан за наставу је одговоран за организацију уписа, реализацију наставе и поштовање општих аката Факултета и Универзитета и законских норми током реализације студија.

Школарина

Члан 5.

Школарина обухвата накнаде за редовне услуге које Факултет пружа студенту у оквиру остваривања студијског програма за једну годину студија.

Висину школарине за студенте који се сами финансирају и висину осталих накнада за студије утврђује Савет Факултета на предлог Наставно-научног већа. На основу одлуке Савета формира се Ценовник услуга на Факултету, који је јавно доступан на интернет страници Факултета.

Б. ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 6.

Студије се организују и изводе по семестрима у складу са планом извођења наставе, по правилу у просторијама Факултета.

Студијским програмом се дефинише распоред предмета по семестрима, фонд часова активне наставе и број ЕСПБ бодова по предметима.

Укупан број ЕСПБ бодова по семестру мора бити 30.

Школска година

Члан 7.

Факултет организује и изводи студије у току школске године, која по правилу почиње 1. октобра и траје 12 календарских месеци.

Школска година има, по правилу, 42 радне недеље, од чега 30 наставних недеља и 12 недеља за консултације, припрему испита и испите.

Школска година се дели на јесењи и пролећни семестар.

Наставни план и програм

Члан 8.

Студије се изводе према наставном плану и програму који су дефинисани студијским програмом.

Наставним планом утврђују се: трајање студија, обавезни и изборни наставни предмети и њихов распоред по годинама студија и семестрима, фонд часова активне наставе (предавања, вежби, других облика наставе и студијско-истраживачког рада) и осталих часова, као и број ЕСПБ бодова које предмет носи.

Наставним програмом предмета утврђују се: циљ и исход предмета, садржај теоријске и практичне наставе, услов похађања предмета, методе извођења наставе, основна и допунска литература, ресурси и статус (обавезни/изборни) предмета, предиспитне и испитне обавезе студената (активност у току предавања, тест/колоквијум, лабораторијска вежбања, рачунски задаци, семинарски рад, пројекат, усмени и писмени испит и сл).

Измене и допуне наставног плана и програма и увођење нових студијских програма

Члан 9.

Факултет може да врши измене и допуне наставног плана и програма по поступку за спровођење мањих измена студијских програма дефинисаном од стране Националног акредитационог тела (у даљем тексту: НАТ).

Измене и допуне наставног плана и наставних програма предмета у које спада и додавање нових предмета у групе изборних предмета ради усклађивања студијских програма са организацијом рада на Факултету и достигнућима науке, Наставно-научно веће врши уз сагласност Универзитета.

Усклађивања наставног плана и усклађивања наставних програма појединих предмета са организацијом рада на Факултету и достигнућима науке не сматрају се њиховим значајним изменама, а Наставно-научно веће их врши без сагласности Универзитета.

Члан 10.

Поступак за измену и допуну наставног плана и наставних програма предмета, као и поступак за увођење новог студијског програма мастер академских студија могу да покрену на основу прецизно документованог предлога: матична катедра, група катедри, група наставника, Наставно-научно веће и декан.

Прецизно документован предлог из претходног става треба да буде:

- сагласан са интересима Факултета,
- усклађен са плановима развоја привреде и
- ослоњен на реалну процену могућности државе.

Предлог за покретање поступка за измену и допуну наставног плана и програма, као и предлог за увођење новог студијског програма мастер академских студија се подноси продекану за наставу.

Усклађивање наставног плана и усклађивање наставних програма појединих предмета врши се у току креирања плана извођења наставе за сваку школску годину.

Ако се усвојеним изменама и допунама или усклађивањем постојећи наставни план и програм измени, нови наставни план и програм ступа на снагу наредне школске године.

Стручна пракса

Члан 11.

Обавезан елемент наставног плана студијских програма мастер академских студија је стручна пракса чије одржавање је регулисано Правилником о стручној пракси на Универзитету у Београду – Машинском факултету.

Мастер рад

Члан 12.

Мастер академске студије завршавају се полагањем свих предвиђених испита и испуњавањем осталих студијских обавеза и израдом завршног рада и његовом јавном одбраном, у складу са студијским програмом.

Мастер рад (M.Sc. рад) је завршни рад на мастер академским студијама који се изводи кроз Предмет мастер рада и Мастер рад.

Мастер рад се узима или из обавезних предмета или из изборних предмета које је студент током мастер академских студија положио.

Уколико је студијски програм структуриран у форми модула, катедре које су носиоци модула одређују из којих предмета из става 3. овог члана студент може да ради Мастер рад.

У оквиру Предмета мастер рада студент спроводи студијски истраживачки рад у функцији мастер рада који обухвата проучавање стручне литературе из области мастер рада, анализе у циљу изналажења решења конкретног задатка који је дефинисан задатом темом мастер рада, испитивања и мерења, спровођење, анализу и интерпретирње експеримента и примену експерименталних резултата, примену метода и алата за анализу, синтезу, пројектовање и друге активности у циљу решавања инжењерског проблема дефинисаног задатом темом мастер рада.

Мастер рад представља самосталан рад студента израђен у писаној форми, уз упутства и консултације са ментором.

Мастер рад обавезно садржи бар две од следећих области: материјал о проученој и обрађеној теми, сопствени нумерички прорачун, сопствени експериментални рад и/или сопствено пројектовање.

Ментор Мастер рада

Члан 13.

Предмет мастер рада и Мастер рад изводе се под руководством ментора Мастер рада. Ментор Мастер рада је наставник на предмету из кога се Мастер рад изводи.

Тему Мастер рада утврђује ментор у договору са студентом.

Наставник може у току школске године да буде ментор највише 8 мастер радова. У случају да постоји потреба, наставник може бити ментор и већег броја мастер радова у току школске године уз претходну сагласност продекана за наставу.

Пријава Предмета мастер рада и Мастер рада

Члан 14.

Студент може пријавити Предмет мастер рада и Мастер рад када положи све остале предмете предвиђене студијским програмом.

Приликом пријаве Предмета мастер рада и Мастер рада студент подноси Служби за студентске послове:

- пријаву Предмета мастер рада,
- пријаву Мастер рада и
- образац за издавање Мастер рада.

Образац за издавање Мастер рада (истакнут је на интернет страници Факултета) представља уједно и насловну страну Мастер рада и обавезно садржи:

- тему Мастер рада,
- датум издавања теме рада,
- потпис ментора који је издао тему рада,
- потпис шефа катедре, односно носиоца модула или студијског програма на којем студент студира,
- потпис продекана за наставу.

Служба за студентске послове на пријавама потврђује да је студент остварио услов да започне са израдом Предмета мастер рада и Мастер рада.

Рад на Предмету мастер рада и израда Мастер рада

Члан 15.

Рад на Предмету мастер рада и израда Мастер рада трају најдуже 20 седмица од овере пријаве Предмета мастер рада и Мастер рада од стране Службе за студентске послове.

У случају болести или других оправданих разлога насталих после пријаве Предмета мастер рада и Мастер рада, студент може да затражи продужење рока за израду, о чему одлуку доноси продекан за наставу у договору са ментором.

Мастер рад се израђује у писаној форми.

На крају текста Мастер рада студент својеручним потписом потврђује да је рад израдио самостално.

Најмање три укоричена примерка завршеног Мастер рада студент оверава у Служби за студентске послове и након овере их доставља ментору. Један примерак завршеног Мастер рада у електронској форми студент доставља Библиотеци Факултета.

Форма и начин архивирања Мастер рада утврђени су Правилником о форми, садржају и начину архивирања мастер радова.

Јавна одбрана Мастер рада

Члан 16.

Јавна одбрана Мастер рада обавља се пред Комисијом за одбрану мастер рада (у даљем тексту: Комисија), коју чине ментор мастер рада и још два члана. Члан Комисије може бити:

1. наставник који је у радном односу на Факултету, односно који је наставник на заједничком студијском програму,
2. наставник Универзитета у Београду из области која је у вези са темом мастер рада,
3. истраживач изабран у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност у области која је у вези са темом мастер рада,
4. професор емеритус Универзитета у Београду,
5. асистент или асистент са докторатом који је у радном односу на Факултету.

Од три члана Комисије, поред ментора, још најмање један члан је наставник који је у радном односу на Факултету, односно који је наставник на заједничком студијском програму.

Уколико је настава на студијском програму структурирана у форми модула, најмање један члан Комисије је наставник на модулу на који је студент уписан.

Чланове Комисије за одбрану Мастер рада одређује ментор Мастер рада уз сагласност шефа катедре, односно носиоца модула или студијског програма на који је студент уписан.

Датум и време одбране Мастер рада заказује Комисија, а одбрана рада се одржава у року од највише 15 дана од дана пријема рада.

Оцена о успеху кандидата на Мастер раду и Предмету мастер рада саопштава се кандидату одмах по завршеној одбрани уз одговарајуће образложење.

По завршетку одбране Мастер рада ментор доставља Служби за студентске послове:

- попуњену пријаву Предмета мастер рада потписану од стране ментора и
- попуњену пријаву Мастер рада потписану од стране чланова Комисије.

Студент који Мастер рад није предао у прописаном року или студент чији Мастер рад Комисија није прихватила или који га није одбранио може поново пријавити израду новог Предмета мастер рада и Мастер рада .

Једном задата тема мастер рада истом кандидату се не може поново дати.

Водич кроз академске студије

Члан 17.

Водич кроз академске студије на Машинском факултету је основни информациони документ о свим наставним делатностима на Факултету.

Водич кроз академске студије садржи основне информације из наставног плана и програма свих студијских програма који се изводе у школској години.

Креирање Водича кроз академске студије је у надлежности продекана за наставу. Водич, на предлог продекана за наставу, усваја Наставно-научно веће пре почетка школске године.

Водич кроз академске студије се објављује на интернет страници Факултета на почетку школске године.

План извођења наставе

Члан 18.

План извођења наставе доноси Наставно-научно веће.

План извођења наставе утврђује се за сваку школску годину у складу са динамиком коју дефинише продекан за наставу и садржи:

1. Детаљан план извођења наставе,
2. Књигу предмета,
3. Календар наставе,
4. Распоред часова и
5. Распоред испита.

1. Детаљан план извођења наставе

Члан 19.

Детаљним планом извођења наставе се за сваку школску годину утврђују наставници и сарадници који изводе наставу на свим облицима наставе (предавања, аудиторне вежбе и други облици наставе: лабораторијске вежбе, пројектни задаци, семинарски радови, рачунски задаци и дискусија/радионица), као и проверу знања и др. у складу са студијским програмом.

За сваки предмет утврђује се један наставник који је носилац предмета и који је одговоран за извођење свих облика наставе на предмету у складу са планом извођења наставе. На једном предмету предавања и проверу знања студената може изводити већи број наставника – извођача наставе.

Један наставник не може бити носилац и/или извођач наставе на више од четири предмета на једном студијском програму мастер академских студија.

Носиоце предмета пре почетка школске године утврђује Наставно-научно веће на предлог продекана за наставу.

Предавања изводе наставници запослени на Факултету, односно наставници запослени на Универзитету у Београду - Математичком факултету за предмете у оквиру заједничког студијског програма МАС Индустрија 4.0, у складу са студијским програмом, као и професори емеритуси Универзитета у Београду.

Изузетно, уз одлуку Наставно-научног већа, наставу могу изводити и:

- наставници других факултета у оквиру Универзитета у Београду у складу са Правилником о давању сагласности за рад наставника и сарадника Универзитета у Београду у другој високошколској установи („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 132/2006 и 153/2010),
- наставници других универзитета,
- истраживачи изабрани у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност.

Вежбе и друге облике наставе изводе наставници и сарадници Факултета, односно наставници и сарадници Универзитета у Београду - Математичког факултета за предмете у оквиру заједничког студијског програма МАС Индустрија 4.0 у складу са студијским програмом, као и професори емеритуси Универзитета у Београду.

Изузетно, уз одлуку Наставно-научног већа, вежбе и друге облике наставе могу изводити и:

- наставници и сарадници других факултета у оквиру Универзитета у Београду у складу са Правилником о давању сагласности за рад наставника и сарадника Универзитета у Београду у другој високошколској установи („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 132/2006 и 153/2010),
- наставници и сарадници са других универзитета,
- истраживачи изабрани у научно звање на начин и по поступку прописаним законом којим је регулисана научноистраживачка делатност,
- предавачи ван радног односа који имају стечено високо образовање најмање мастер академских студија - највише до трећине часова наставе у току семестра.

Детаљан план извођења наставе се креира на иницијативу и у роковима које утврђује продекан за наставу.

Катедре достављају продекану за наставу детаљан план извођења наставе који утврђују на основу постојећих наставних програма предмета и званичног распореда часова.

Члан 20.

Предавања и вежбе на обавезним предметима се изводе у групама креираним на основу плана наставе на модулима, у складу са студијским програмом.

Изборни предмет се изводи у текућој школској години уколико дати предмет одабере најмање 5 студената. Максималан број студената у групи за извођење изборног предмета је 32.

Други облици наставе се изводе у групама до 8 студената са толеранцијом од 10%.

2. Књига предмета

Члан 21.

За сваку школску годину и студијски програм креира се Књига предмета која садржи наставне програме свих предмета на датом студијском програму, носиоце предмета и извођаче наставе на датом предмету у текућој школској години.

Приликом креирања Књиге предмета катедре врше усклађивање наставног плана и усклађивања наставних програма појединих предмета у роковима које дефинише продекан за наставу.

Уколико је извршена допуна наставног плана и/или наставног програма неког од предмета у складу са члановима 9. и 10. овог Правилника, Књига предмета ће садржати нове наставне програме предмета.

Књигу предмета, на предлог продекана за наставу, пре почетка школске године усваја Наставно-научно веће.

О изменама у Књигама предмета Факултет обавештава НАТ у складу са упуштима за спровођење мањих измена студијских програма.

Књига предмета се објављује на почетку школске године на интернет страници Факултета.

3. Календар наставе

Члан 22.

Календар наставе дефинише датуме почетка и завршетка школске године, као и распоред наставних недеља и испитних рокова у оквиру ње.

Календар наставе пре почетка школске године утврђује Наставно-научно веће на предлог продекана за наставу.

Календар наставе се објављује на почетку школске године на интернет страници Факултета.

Уколико околности то захтевају, могуће су и измене календара наставе које на предлог продекана за наставу утврђује Наставно-научно веће.

Измене календара наставе се објављују на интернет страници Факултета најкасније три дана по њиховом усвајању.

4. Распоред часова

Члан 23.

Распоред часова садржи место извођења наставе, почетак и завршетак, као и временски распоред извођења наставе.

Распоред часова пре почетка семестра у сарадњи са секретарима катедри креира Комисија за распоред часова коју на предлог продекана за наставу именује Наставно-научно веће.

За свој рад Комисија је одговорна продекану за наставу.

Распоред часова се пре почетка семестра објављује на интернет страници Факултета.

Распоред часова се израђује по годинама студија и модулима са назначеним местом и временом одржавања наставе. На захтев шефа катедре може се извршити промена у распореду часова у току семестра који траје, уз сагласност председника Комисије за распоред часова и продекана за наставу.

Измене распореда часова се објављују на интернет страници Факултета најкасније три дана од измене.

Ако стицајем околности дође до непредвиђене промене у распореду часова, наставници и сарадници су у обавези да о томе писмено обавесте шефа катедре и продекана за наставу.

5. Испити и распоред испита

Члан 24.

Испитни рокови су утврђени Статутом Факултета и Календаром наставе.

Услови и начин полагања испита на Факултету, распоред испита, организација и поступак полагања испита, начин утврђивања оцене на испиту, заштита права студената, као и друга питања од значаја за полагање испита и оцењивање на испиту дафинисани су Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту на Универзитету у Београду – Машинском факултету.

Извођење наставе

Члан 25.

Катедре изводе наставу у складу са постојећим наставним плановима и програмима и званичним распоредом часова.

Одговорност за правилно и доследно обављање наставе имају:

1. предметни наставник,
2. сарадник,
3. носилац предмета и

4. шеф катедре.

Наставници и сарадници имају следеће радне обавезе везане за наставу на мастер академским студијама:

- да редовно држе часове наставе и испите, а у складу са утврђеним распоредом часова и испита;
- да поштују време утврђено за почетак и завршетак предавања или вежби при чему су дужни да одрже час у трајању од 45 минута;
- да у време одмора између часова не држе наставу;
- да воде евиденцију о присуству студената часовима.

У случају да се уоче неправилности и недоследности у обављању наставе, сваки члан катедре је у обавези да о томе обавести шефа катедре, који је у обавези да после провере обавести продекана за наставу.

Члан 26.

Уколико из објективних разлога наставник или сарадник одсуствује са наставе у периоду краћем од 7 дана, матична катедра даје сагласност и одобрење за његову замену. За одсуство које је дуже од 7 дана одобрење за замену наставника или сарадника на предавањима и вежбама могу дати декан и продекан за наставу, уз предлог матичне катедре.

У случају изненадне спречености да одржи наставу (због болести, неке незгоде или неког другог оправданог разлога), наставник или сарадник најмање један сат пре планираног почетка часа обавештава секретара матичне катедре, који затим обавештава студенте и продекана за наставу о насталој ситуацији.

Члан 27.

На почетку семестра наставници су у обавези да за сваки предмет обавесте студенте о следећем:

- основним подацима о предмету (са бројем ЕСПБ бодова и условима за полагање испита),
- циљевима и садржају предмета,
- плану и распореду извођења наставе,
- термину за пријем студената,
- начину оцењивања на предмету,
- литератури (обавезна и допунска).

Реализација наставних планова и програма се систематски прати, а наставници и сарадници који се не придржавају плана рада на свом предмету биће опоменути.

У случају да се неправилно и недоследно одвија настава на неком од предмета, декан покреће одговарајуће дисциплинске поступке.

Члан 28.

Предметни наставници и сарадници су у обавези да најмање једном седмично у својим кабинетима обављају консултације са студентима у вези предмета.

Предметни наставници и сарадници су у обавези да на одговарајући начин објаве термине за пријем студената и да се тих термина придржавају.

Шеф катедре се стара о томе да се сви наставници и сарадници катедре савесно придржавају ове обавезе.

Члан 29.

Наставници и сарадници Факултета у обавези су да воде евиденцију наставних активности по програму одређеног предмета (пример: "предавање број ... , лекција са насловом ..."), на основу које на крају сваког семестра подносе извештај о обављеној семестралној настави.

Појединачне извештаје наставника и сарадника у оквиру збирног обрасца *Извештај катедре о обављеној настави*, који контролише и оверава шеф катедре, доставља секретар катедре продекану за наставу.

Продекан за наставу, по обављеној контроли, ове извештаје прослеђује *Центру за квалитет наставе и акредитацију*.

Продекан за наставу прати ефикасност наставног процеса и усаглашава га са објективним могућностима студената и предлаже декану одговарајуће мере.

Члан 30.

Катедра доноси одлуку о уједначеним критеријумима по којима се студентима врши овера обављених предиспитних обавеза и по којима су у обавези да поступају сви наставници и сарадници катедре.

Испуњеност свих предиспитних обавеза за један предмет оверава предметни наставник за ту школску годину уносећи их у електронску базу података у оквиру Сервиса за запослене.

В. СТУДЕНТИ

Члан 31.

Студент је лице уписано на студије на Факултету на студијски програм који се изводи на Факултету.

Студент се уписује у статус студента који се финансира из буџета (у даљем тексту: буџетски студент) или студента који се сам финансира (у даљем тексту: самофинансирајући студент).

Права и обавезе студента дефинисани су Законом и Статутом Факултета.

Услови и поступак уписа на студијски програм

Организација уписа

Члан 32.

Поступак уписа спроводи Комисија за мастер академске студије.

Продекан за наставу координира рад свих организационих јединица Факултета са циљем да се упис успешно обави, припрема извештаје о току уписа и има искључиво овлашћење за давање информација о упису на студије медијима.

Продекан за наставу је у обавези да у року од седам дана од добијања информација о детаљима конкурса за упис студената на мастер академске студије на факултетима са Универзитета у Београду организује објављивање Информатора о условима пријема студената у прву годину мастер академских студија.

Продекан за наставу је у обавези да у потпуности спроводи протокол уписа у уписним роковима предвиђеним Законом и општим актима Универзитета.

Шеф Службе за студентске послове је у обавези да координира рад Комисије за мастер академске студије са радом Службе за студентске послове у поступку спровођења уписа и сноси сву одговорност по том питању.

Члан 33.

Упис на студије се врши на основу Конкурса за упис студената на мастер академске студије Универзитета у Београду (у даљем тексту: конкурс), који расписује Универзитет у Београду.

На основу дозволе за рад и у складу са друштвеним потребама, Наставно-научно веће утврђује предлог броја студената који се уписује на студијске програме мастер академских студија. Факултет доставља Универзитету предложени броја студената пре расписивања конкурса.

Право на упис

Члан 34.

Право уписа у прву годину студијског програма мастер академских студија има лице које испуњава услове утврђене Законом, Статутом Универзитета, Статутом Факултета, студијским програмом, Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Београду и овим Правилником.

Лице из става 1. овог члана остварује право на упис на студијски програм ако се пријавило на конкурс и уколико се налази на ранг листи до броја који је конкурсом предвиђен за упис у складу са овим Правилником.

У остваривању права на упис на студијски програм кандидати имају једнака права која не могу бити ограничавана по основу пола, расе, брачног стања, боје коже, језика, вероисповести, политичког убеђења, националног, социјалног или етничког порекла, инвалидности или по другом сличном основу, положају или околности.

Упис лица која су претходно образовање или део образовања завршила у иностранству

Члан 35.

Лице које је завршило претходно образовање или део образовања у иностранству може да се упише на студијски програм ако се изврши признавање стечене стране високошколске исправе и уколико испуни услове прописане Законом и општим актом Универзитета.

Лице из става 1. овог члана може да конкурише на студијски програм и уз одговарајућу потврду да је започет поступак признавања стечене стране високошколске исправе у складу са Законом и општим актом Универзитета.

Високошколске исправе из Републике Српске не подлежу поступку признавања.

Члан 36.

Лице из члана 35. овог Правилника може условно да се упише на студијски програм у случају када поступак за признавање стране високошколске исправе није завршен пре рока за подношење пријаве за упис и то уз потврду да је поступак признавања започет.

Уколико захтев за признавање буде одбијен или ако признавање стране високошколске исправе не даје право на упис студијског програма на који се лице пријавило, сматраће се да лице није уписано.

Лицу из става 2. овог члана вратиће се уплаћени износ школарине умањен за трошкове уписа.

Упис страних држављана

Члан 37.

Страни држављанин може да се упише на студијски програм под истим условима као и домаћи држављанин ако се призна стечена страна високошколска исправа у складу са Законом и општим актом Универзитета.

Страни држављанин може да се упише на студијски програм ако пружи доказ о познавању српског језика у складу са Статутом Универзитета, односно о познавању језика на којем се изводи настава у складу са акредитацијом и ако је здравствено осигуран.

Страни држављанин плаћа школарину у току целог школовања, осим ако међународним споразумом није другачије одређено.

Право уписа на Мастер академске студије – Машинско инжењерство

Члан 38.

У прву годину Мастер академских студија – Машинско инжењерство може се уписати лице:

1. које је завршило основне академске студије на неком од факултета групације техничко-технолошких наука, физичком факултету, као и лице које је завршило основне академске студије на природно-математичком факултету (одсек/модул физика), остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова;

2. које је завршило интегрисане, односно мастер академске студије на неком од факултета групације техничко-технолошких наука, физичком факултету, као и лице које је завршило природно-математички факултет (одсек/модул физика), остваривши најмање 300 ЕСПБ бодова;
3. које има стечено високо образовање на Универзитету у Београду – Машинском факултету по прописима који су важали до дана ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) у трајању мањем од осам семестара.

Право уписа у прву годину Мастер академских студија – Машинско инжењерство на модул Механика имају и лица са завршеним основним академским студијама на математичком факултету, као и лица која су завршила природно-математички факултет (одсек/модул математика) са остварених најмање 180 ЕСПБ бодова.

Право уписа у прву годину Мастер академских студија - Машинско инжењерство на модуле Системи наоружања, Моторна возила и Мотори СУС имају и лица са завршеним основним академским студијама на Војној академији (модул Војно машинско инжењерство) са остварених најмање 180 ЕСПБ бодова.

Право уписа у прву годину Мастер академских студија – Машинско инжењерство на модул Системи наоружања имају и лица са завршеним основним академским студијама и на Криминалистичко-полицијској академији са остварених најмање 180 ЕСПБ бодова, уколико положи квалификациони испит из предмета модула.

Право уписа на Мастер академске студије – Индустија 4.0

Члан 39.

У прву годину Мастер академских студија – Индустија 4.0 може се уписати лице:

1. које је завршило основне академске студије на машинском или неком другом факултету из групације техничко-технолошких наука остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова;
2. које је завршило интегрисане, односно мастер академске студије на машинском или неком другом факултету из групације техничко-технолошких наука остваривши најмање 300 ЕСПБ бодова;
3. које има стечено високо образовање на Универзитету у Београду – Машинском факултету по прописима који су важали до дана ступања на снагу Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) у трајању од најмање осам или мање од осам семестара;
4. које је завршило основне академске студије на неком од факултета из групације природно-математичких наука остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова;
5. које је завршило основне академске студије на неком од факултета из групације информатичких наука остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова;
6. које је завршило основне академске студије на Војној академији (модул Војно машинско инжењерство) остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова;
7. које је завршило основне академске студије на Криминалистичко-полицијској академији остваривши најмање 180 ЕСПБ бодова, уколико положи квалификациони испит из математике.

Члан 40.

Студенти који имају завршене основне струковне студије уписују основне академске студије на Факултету немају право директног уписа на мастер академске студије.

*Мерила за утврђивање редоследа кандидата***Члан 41.**

Редослед кандидата за упис на прву годину мастер академских студија утврђује се на основу опште просечне оцене, дужине студирања на претходним студијама и компатибилности са студијским програмом који се уписује.

За лице које је завршило основне академске или интегрисане студије или се уписује на основу члана 38 став 1, тачка 3 или члана 39 став 1, тачка 3, општа просечна оцена (ОПО) је просечна оцена на тим студијама.

За лице које је завршило мастер академске студије општа просечна оцена студирања (ОПО) израчунава се на основу просечних оцена студирања на основним академским студијама (ОцОС) и мастер академским студијама (ОцМС), пондерисаних дужином трајања студијског програма на основним академским и мастер академским студијама, изражена у ЕСПБ бодовима (ОСбод и МСбод):

$$\text{Општа просечна оцена (ОПО)} = \frac{\text{ОцОС} \times \text{ОСбод} + \text{ОцМС} \times \text{МСбод}}{\text{ОСбод} + \text{МСбод}}$$

Општа оцена се коригује на основу дужине студирања тако што се множи односом дужине студирања предвиђене студијским програмом и дужине студирања коју је кандидат остварио, и представља број бодова по основу успеха (ПО).

За кандидате који су завршили основне академске или интегрисане студије, или се уписују на члана 38 став 1, тачка 3 или члана 39 став 1, тачка 3, ПО се израчунава на следећи начин:

$$\text{ПО} = \frac{\text{ОПО} \times \text{ДТ}}{\text{ДС}}$$

где је:

- ДТ – дужина трајања студијског програма основних академских, односно интегрисаних академских студија изражена у данима,
- ДС – дужина трајања студија кандидата на основним академским, односно интегрисаним академским студијама изражена у данима, при чему уколико је ДС мање од ДТ, узима се ДС=ДТ.

За кандидате који су завршили мастер академске студије ПО се израчунава на следећи начин:

$$\text{ПО} = \frac{\text{ОцОС} \times \frac{\text{ДТО}}{\text{ДСО}} \times \text{ДТО} + \text{ОцОС} \times \frac{\text{ДТМ}}{\text{ДСМ}} \times \text{ДТМ}}{\text{ДТО} + \text{ДТМ}}$$

где су:

- ДТО и ДТМ – дужине трајања студијског програма на основним, односно мастер академским студијама изражене у данима,

- ДСО и ДСМ – дужине трајања студија кандидата на основним академским, односно мастер академским студијама, при чему уколико су ДСО, односно ДСМ мањи од ДТО, односно ДТМ, онда се узима ДСО=ДТО, односно ДСМ=ДТМ.

Приликом уписа на Мастер академске студије – Машинско инжењерство, фактор компатибилности студијског програма за лица која су завршила основне академске студије – машинско инжењерство или основне академске студије – информационе технологије у машинству је $ФК=0,3$, док је за лица која су завршила основне академске студије на неком од других факултета $ФК=0$.

Приликом уписа на Мастер академске студије – Индустрија 4.0 фактор компатибилности студијског програма за лица која су завршила основне академске студије – машинско инжењерство, основне академске студије – информационе технологије у машинству, основне академске студије – информатика или основне академске студије - математика је $ФК=0,3$, док је за лица која су завршила основне академске студије на неком од других факултета $ФК=0$.

Рангирање кандидата се врши према укупном броју бодова:

$$\text{Број бодова (ББ)} = \text{ПО} \times (1 + \text{ФК})$$

Кандидат се може уписати на студијски програм уколико се на ранг листи налази у оквиру броја који је конкурсом предвиђен за упис.

Кандидат се може уписати на студијски програм у статус студента који се финансира из буџета уколико се налази на ранг листи до броја одобреног за упис кандидата на терет буџета.

Кандидат се може уписати на студијски програм у статус студента који се сам финансира уколико се налази на ранг листи до броја утврђеног за упис самофинансирајућих студената.

Документа за пријављивање кандидата на конкурс

Члан 42.

Кандидати приликом пријаве на конкурс подносе фотокопије дипломе и додатка дипломи, односно уверење о завршеном студијском програму првог или другог степена студија уз давање оригиналних докумената на увид.

Диплома и додаток дипломи поднети приликом пријаве на конкурс сматраће се прихватљивим високошколским исправама ако су издате од стране акредитоване високошколске установе за акредитовани студијски програм.

Кандидат који је завршио студије по прописима који су важили до доношења Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15 и 87/16) уз диплому, уместо додатка дипломи, обавезно доставља уверење о положеним испитима.

Кандидат коме није издата диплома, приликом уписа подноси уверење о дипломирању и уверење о положеним испитима, с тим да је, најкасније у року од годину дана у обавези да достави Факултету диплому и додаток дипломи о завршеном претходном степену високог образовања.

Диплома о завршеном првом степену високог образовања на академским студијама коју је кандидат стекао уз признавање дела студијског програма струковних студија првог степена, сматра се ваљаном за упис на други степен студија само уколико обим признатих испита са студијског програма струковних студија не прелази 30 % укупног обима студијског програма академских студија на ком је диплома стечена (72/240 ЕСПБ бодова, односно 54/180 ЕСПБ бодова) у складу са Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма.

Факултет врши проверу поднете високошколске исправе и уколико утврди да исправа није издата у складу са важећим прописима, кандидат нема право на упис.

Уколико се накнадно утврди да исправа о завршеном претходном степену студија има недостатке, спроводи се поступак поништавања уписа у складу са Законом.

Члан 43.

Кандидати приликом пријаве на конкурс подносе доказ о уплати накнаде за трошкове у вези са спровођењем конкурса, а у складу са усвојеним Ценовником из члана 5. овог Правилника.

Кандидати који су претходно образовање стекли у иностранству прилажу и фотокопију решења о признатим високошколским исправама или потврду да је поступак признавања стране високошколске исправе започет.

Кандидат учешћем на конкурс у потврђује да прихвата правила конкурса.

Кандидат даје изјаву којом овлашћује Факултет и Универзитет да лични подаци које је дао могу да буду унети у електронску базу података, те да се ти подаци могу користити за потребе генерисања потребних статистичких података, достављања тражених података Министарству без података о личности, као и да неће бити доступни неовлашћеним лицима.

Утврђивање ранг листе

Члан 44.

Факултет објављује листе пријављених кандидата за сваки студијски програм засебно на огласној табли и интернет страници Факултета, а на које кандидати могу уложити примедбе у случају техничких грешака у року од 24 сата. По истеку тог рока, подаци који се односе на успех на претходним нивоима образовања сматрају се коначним.

Факултет објављује прелиминарну ранг листу за сваки појединачни студијски програм на огласној табли и интернет страници Факултета у року који је утврђен конкурсом.

Жалба кандидата

Члан 45.

Кандидат може поднети жалбу на регуларност поступка утврђеног конкурсом или на место на ранг листи на коме се налазе у року од 36 сати од објављивања прелиминарне ранг листе на Факултету.

Жалба се подноси Комисији за мастер академске студије, која доноси решење по жалби у року од 24 сата од пријема жалбе.

Кандидат незадовољан решењем из става 2. овог члана има право да у другостепеном поступку уложи жалбу декану Факултета у року од 24 часа од истека рока за доношење решења из става 2. овог члана.

Декан доноси коначну одлуку у року од 24 часа од пријема жалбе и одлуку доставља кандидату и Комисији за мастер академске студије.

Члан 46.

Након одлучивања по жалби, Комисија за мастер академске студије утврђује и објављује коначну ранг листу свих кандидата за сваки студијски програм и доставља је Универзитету.

Универзитет објављује коначне ранг листе за сваки студијски програм на интернет страници Универзитета.

По објављивању коначне ранг листе за студијски програм на интернет страници Универзитета врши се упис кандидата.

Кандидат који је остварио право на упис, подноси документа дефинисана конкурсом.

Члан 47.

Приликом конкурисања на студијске програме са изборним подручјима – модулима, кандидати исказују жељу за упис на одређене модуле по приоритетима.

Кандидат ће по исказаном приоритету бити уписан на онај модул за који се према ранг листи налази у оквиру броја студената предвиђених за упис на дати модул.

Правила студија

Упис наредне године студијског програма

Члан 48.

У другу годину студијског програма мастер академских студија може се уписати студент који је стекао најмање 48 ЕСПБ бодова на студијском програму.

Члан 49.

При упису сваке школске године студент се опредељује за предмете одређене студијским програмом.

Студијским програмом су прописани обавезни предмети за сваку годину студијског програма.

Буџетски студент, при упису одговарајуће школске године, опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 60 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 60 ЕСПБ бодова.

Самофинансирајући студент, при упису одговарајуће школске године, опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 37 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 37 ЕСПБ бодова.

Студент који студира уз рад, при упису одговарајуће школске године, опредељује се, у складу са студијским програмом, за онолико предмета колико је потребно да се оствари најмање 30 ЕСПБ бодова, осим ако му је до краја студијског програма остало мање од 30 ЕСПБ бодова.

Самофинансирајући студент из ст. 4. и 5. овог члана плаћа део школарине обрачунат сразмерно броју ЕСПБ бодова за предмете за које се определио.

Полагањем испита студент стиче одређени број ЕСПБ бодова у складу са студијским програмом.

Студент који не положи испит из обавезног предмета до почетка наредне школске године, поново се опредељује за исти предмет у наредној школској години.

Студент који не положи изборни предмет до почетка наредне школске године, у наредној школској години поново се опредељује за исти или за други изборни предмет из исте групе изборних предмета.

Студенти који нису стекли услов за упис наредне године студијског програма могу се определити за предмете из наредне године студијског програма ако похађање тих предмета није условљено неким неположеним предметом.

Услов да се студент определи за предмет из одређене године студијског програма у школској години јесте да се у тој школској години определио за све неположене предмете из претходних година студијског програма.

Студенту који је у претходним школским годинама остварио пондерисану просечну оцену најмање 8 у складу са чланом 50 овог Правилника, може се одобрити и опредељивање за онолико додатних предмета колико је потребно да се оствари више од 60 ЕСПБ бодова, али не више од 90.

Студент плаћа део школарине, обрачунат сразмерно броју ЕСПБ бодова за додатне предмете за које се определио, у складу са претходним ставом овог члана.

Статус студента

Члан 50.

Студент који у текућој школској години оствари 48 ЕСПБ бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу Законом.

Рангирање студената из става 1. овог члана обухвата студенте који се уписују на исту годину студија на одређени студијски програм, а врши се полазећи од броја остварених ЕСПБ бодова, укупних година студирања и постигнутог успеха у савлађивању студијског програма у претходним школским годинама.

Редослед на ранг листи се одређује према пондерисаној средњој оцени (ПСО), која се рачуна на следећи начин:

$$ПСО = \frac{\sum(\text{Број ЕСПБ које носи предмет} * \text{Оцена на предмету})}{N * 60}$$

где N представља број година студирања од тренутка уписа, док сума обухвата све предмете које је студент положио.

Студент који у последњој години студија има статус студента који се финансира из буџета, задржава право да се финансира из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

Студент који не оствари право из става 1. овог члана у наредној школској години наставља студије у статусу студента који се сам финансира.

Студенти са инвалидитетом и студенти уписани по афирмативној мери који у текућој школској години остваре 36 ЕСПБ имају право да се у наредној школској години финансирају из буџета.

Студент може бити финансиран из буџета само једанпут на истом степену студија.

Мировање права и обавеза студената

Члан 51.

Студенту, на његов захтев, мирују права и обавезе у случајевима наведеним у Закону и Статуру Факултета, као и у другим случајевима када оправданост захтева оцењује Комисија за мастер академске студије.

Мировање права и обавеза из става 1 овог члана студент остварује на лични захтев који благовремено, заједно са потребном документацијом, подноси Служби за студентске послове.

Током одобреног мировања студент не може да полаже испите или остварује предиспитне обавезе и друге обавезе из наставног процеса.

У случају да студент сматра да му је повређено право на мировање права и обавеза, може да уложи жалбу декану Факултета. Одлука декана је коначна.

Престанак статуса студента

Члан 52.

Статус студента престаје у случајевима утврђеним Законом и Статутом Факултета.

Студенту се на лични захтев може продужити рок за завршетак студија у случајевима када оправданост захтева оцени Комисија за мастер академске студије.

Члан 53.

Студент који не упише годину студија или се испише са Факултета може да настави студије после прекида за који је имао оправдане разлоге, што оцењује Комисија за мастер академске студије.

За време прекида студија студент нема право полагања испита или извршавања било каквих наставних обавеза.

Студент из претходног става може да настави студије само уз:

1. обавезу плаћања школарине, о чему одлучује Комисија за мастер академске студије и
2. извршено усаглашавање са важећим наставним плановима и програмима.

Дисциплинска одговорност студената

Члан 54.

Дисциплинска одговорност студената, мере и поступак за утврђивање одговорности утврђени су Правилником о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 189).

Академски назив

Члан 55.

Завршетком мастер академских студија на Универзитету у Београду - Машинском факултету, на студијском програму Мастер академске студије – Машинско инжењерство стиче се диплома са академским називом мастер инжењер машинства (маст. инж. маш.) са знаком звања другог степена академских студија (на енглеском језику: Master of Science in Mechanical Engineering).

Завршетком мастер академских студија на Универзитету у Београду - Машинском факултету, на студијском програму Мастер академске студије – Индустрија 4.0 стиче се диплома са академским називом мастер инжењер машинства – информатичар (маст. инж. маш. – инф.) са знаком звања другог степена академских студија (на енглеском језику: Master of Science in Mechanical Engineering and Informatics).

До издавања дипломе о стеченом високом образовању, издаје се уверење о завршеним мастер академским студијама.

Служба за студентске послове организује обраду података за диплому и додаток дипломи, проверу њихове тачности и израду.

Комисију за доделу диплома чине продекан за наставу (председник Комисије), секретар Факултета и шеф Службе за студентске послове.

Свечано уручење диплома је јавно и обавља се периодично.

Д. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 56.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о наставни на мастер академским студијама – пречишћен текст, бр. 2177/11 од 09.12.2021. године.

Члан 57.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли и сајту Факултета.

Председник Наставно-научног већа
Машинског факултета

проф. др Владимир Поповић